

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Sedanja vlada.

Zadnje nedeljo so se po vsem Slovenskem ustanovljale podružnice obrambnega društva „Slovenska Straža“. Ob tej priliki pa se je ljudstvo tudi z navdušenjem spominjalo svojih narodnih zastopnikov, ki se v Gradcu in na Dunaju z izredno žilavostjo in odločnostjo vojujejo za pravice svojega naroda, ter jim izrekalo svoje zaupanje. Vse avstrijsko časopisje se je bavilo z našimi nedeljskimi prireditvami ter po svojem razmerju do nas — po prijateljskem ali neprijateljskem — občudovalo zavednost našega ljudstva, ali pa izlivalo golide sramotenj na majhen, a krepko vstajajoč narod slovenski. Vsi pa, prijatelji in neprijatelji, so soglasno priznavali izbornu organizacijo našega katoliško mislečega ljudstva ter se ji neprikrito divili.

Na Dunaju drži državno krmilo v rokah vlada, ki je v premnogih slučajih pokazala, da je nam južnim Slovanom v narodnem in gospodarskem oziru sovražna. Le en slučaj vzemimo za naravnost sovražen napad sedanje vlade na naše gospodarske razmere! To je njen predlog za nov davek na vino, predlog, s katerim bi se naše ljudstvo, ki se peča v tako obilni meri z vinogradništvom, gospodarski uničilo. Vkljub vsem, večkrat skrajno hudim pritiskom na vlado od strani naših poslancev, ni hotela ista umakniti svojega pogubljivega načrta.

Ali naj naši poslanci tako vlado podpirajo? Hvala iskrena za poslance, ki bi na kak koli način skušali podaljšati življenje vladi, ki nam hoče zadati smrtno-nevaren gospodarski udarec. Nasprotno, naši poslanci morajo uporabiti vsako priliko in priložico, da podstavijo vladi nogo in jo strmoglavijo. V tem oziru ni na mestu popuščanje in obotavljanje, ampak neizprosni boj.

Naši poslanci so tudi zares razumeli svoje dolžnosti do slovenskih volilcev in so nastopali vedno o stro in brezobzirno proti sedanji vladi. Uporabili so ob vsaki priliki njene slabosti ter jo skušali vreči z njenega mogočnega stališča. Slovensko ljudstvo jim je hvaležno za to, tem bolj, ker še nikdar ni imelo prej poslancev, ki bi se s tako korajžjo in s takim ponosom na Dunaju potegovali za čast, ugled in korist svojega ljudstva kakor sedaj. Le kdor je izdajalec in sovražnik našega naroda, je drugih misli. Vsled tega se ni čuditi, da je ptujski listič tudi tokrat proti našim poslancem.

Koliko je sedanja vlada Slovincem v uradu in šoli z ozirom na naše narodne pravice škodovala, to ponavljati se nam zdi odveč. Dovolj je, če povemo, da stoje šole pod našim starim neprijateljem naučnim ministrom grofom Stürgkhom, a naše sodnije pod bivšim graškim odvetnikom pravosodnim ministrom dr. Hohenburgerjem.

Zopet je hotela vlada škodovati Slovincem s tem, da je nameravala njihove sosede na jugu, Italijane, okrepiti s pravosodnim oddelkom za vzgajanje sodnikov in političnih uradnikov. Sedaj nam silijo Nemci v urade, pozneje bi čutili, posebno v južnih delih Slovenije, tudi Italijane. Slovenski poslanci so pa rekli vladi: Samo enega soseda ne boste podpirali, ali oba ali pa nobenega! Zahtevali so približno isto za Slovence, kar je ponujala vlada Italijanom. Vlada pa ni hotela cesarju in Avstriji zvestim Slovincem istega privoliti, kar je z drugo roko dajala njihovim italijanskim sosedom, ki so vse prej, nego za avstrijsko državo navdušeni. In vsled tega niso naši poslanci pripustili tudi Italijanom nobenega daru. Začeli so obstrukcijo. Vlada in nemško-italijanska večina sta bili brez moči in nista mogli naprej, vsled njih onemoglosti se je državni zbor odgodil.

Ponosni smo na naše poslance, kojih odločnost priznavajo tudi neprijatelji. A tudi hvaležni smo jim lahko, kajti ne samo, da so povečali ugled slovenskega ljudstva pred javnostjo, ampak ohranili so nam tudi vsaj en milijon kron, ki bi se sicer izdale, ako bi državni zbor ne bil odgođen. — Slava našim slovenskim poslancem!

Davek od žganja.

Državni poslanec dr. Benkovič je v državnem zboru dvakrat interpeliral finančnega ministra radi

nepravilnega tolmačenja predpisov glede davka na žganje na Spodnjem Štajerskem.

Prva interpelacija se glasi:

Po par. 85 II. Štev. 1. cesarskega ukaza z dne 17. julija 1899, drž. zak. št. 120, se kaznuje kot težek dohodarstveni prestop, ako kdo med časom, za katerega se mu je dovolila davka prosta množina žganja, toči in trži z alkoholnimi pijačami.

Ta predpis se proti zmislu in besedilu istega zadnji čas tako tolmači, da se prepove tekem celega koledarskega leta davka prosto pridelovanje žganja, ako kdo tekem istega koledarskega leta toči ali trži z alkoholnimi pijačami le kratko časa. Tako izvrševanje postavke povzroča sadje in vinorejem velikansko škodo, posebno onim, ki se pečajo s sadjarstvom in vinarstvom obnemem.

Vsled padanja vinskih cen radi nadprodukcije more spodnještajerski vinogradnik svoje vino le na ta način vnovčiti, da si pridobi dovoljenje, točiti pod vejo ali kako drugo omejeno koncesijo; ta potreba nastane vedno šele v pozni jeseni ali pa po zimi ali pa še celo v spomladi.

Ako torej hoče vnovčiti svoje sadje s tem, da prideluje davka prosto žganje, ob drugem času, mora plačati zopet davek in je še kaznovan, ker je enkrat v istem letu točil vino.

Postava ima vendar samo namen, da zabrani istočasno točenje in pridelovanje davka prostega žganja, da se ne toči žganje, ki je določeno za domačo pijačo.

To izvrševanje postavke stoji v groznem nasprotju k zmislu par. 41 dvornozborničnega odloka z dne 23. septembra 1835, št. 42017, in ima kmečko ljudstvo od tega veliko škodo.

Sicer pa se v vseh deželah ta postava ne tolmači tako, in tudi na Štajerskem se šele nekaj let predpisi glede davka prostega pridelovanja žganja tako napačno tolmačijo.

Da je ta razlaga nespametna, se razvidi že iz končnega sklepa, da sme kdo po tej razlagi pač 31. decembra pridelati žganje, naslednji dan pa točiti alkoholne pijače, ne da bi mu postava kaj storila; nasprotno pa bi bil kaznovan, če je dne 1. januarja pridelal žganje in v pozni jeseni istega leta točil vino.

Pri deželnem finančnem ravateljstvu je več pritožb proti takim odločbam okrajnega finančnega ravateljstva v Mariboru, posebno posestnikov Jožef Blatnik, Jožef Dremelj in Anton Hribšek v Širjah, politični okraj Celje.

Vprašamo:

„Je-li Njegova ekscelencia voljna nižjim oblastim naročiti, da zmislu primerno uporabljajo predpise glede davka prostega pridelovanja žganja, po katerih se sme posebno le takrat smatrati za kaznjivo, ako se istočasno prideluje davka prosto žganje in točijo alkoholne pijače?“

Je-li Njegova ekscelencia voljna, vse proti temu zmislu predpisov izrečene kazenske odločbe štajerskih finančnih oblasti kot nepostavne uradoma odpraviti?“

Dunaj, dne 15. marca 1910.

Dr. Benkovič in tovariši.

Druga interpelacija:

V interpelaciji, vloženi dne 16. marca 1910, priloga 1042-I, 33. seja, XX. zasedanje, smo opozorili na neprilичnosti pri izpolnjevanju predpisov glede davka na žganje.

Nato smo zvedeli, da finančna uprava ni voljna, odpraviti teh neprilic, ampak da opozarja žganjarje na plačevanje davka na žganje po pogodbi in na olajšave, ki so baje s tem v zvezi, kakor je razvidno iz odloka finančnega ministra z dne 28. januarja 1905, št. 14220 iz leta 1904.

Z odlokom c. kr. finančnega ministrstva z dne 28. januarja 1905, št. 14229 iz 1904 tako vabljivo označeno plačevanje davka od izdelka po par. 34. postavke glede davka na žganje in par. 8, oddelek III in IV izvršilnega predpisa nima za spodnještajerskega kmeta nobene praktične vrednosti. Velik del teh prideluje dobljene snovi (sadije, tropine, droženka, jagode itd.) davka prosto. Drugi manjši del posestnikov, ki nima radi krčmarske obrti ali dovoljenja točiti pod vejo ugodnosti pridelovati žganje davka prosto, proda svoje snovi za žganje „večjim žganjarjem“, ali plača

davek od izdelka v zmislu par. 31 I, oziroma 37 in 40 postavke glede davka na žganje potom povprečbe po uporabi priprav za žganje.

Gori omenjeni „večji žganjarji“, ki pridelujejo prodane snovi, so od omenjene pogodbe izključeni. Gostilničar ali točaj pod vejo, ki imata svoje snovi za žganje, je pri povprečnem davku po uporabnosti priprav za žganje še vedno na boljšem, ko pri plačevanju davka po dogovoru. Pri tem dogovoru se po par. 8 III, št. 8 izvrševalnega predpisa množina snovi za izdelovanje žganja natančno določi; ta množina alkohola, ki se dobi, se množi s številom na prosto danih (pravilnejše obdačenih) dni in z davčnim postavkom 90 vin. pri litru alkohola. Taka pogodba je slabša, kakor kontrolna mera ali mera nabiralnica. Pri teh dveh najstrožjih načinah obdačenja ve pač žganjar, da ima v hektolitr obdačene stopinje alkohola, pri pogodbi se pa ta množina samo domneva. Ako to domnevanje ni pravo (na primer, če so snovi slabše, če se pokvarijo itd.), takrat se pogoditvena povprečnina ne zmanjša, kajti po par. 8 I št. 7 ne spremeni tekem pogoditvenega roka slučajno nastopila okoliščina, ki povzroči zmanjšanje v pogodbi zapadenega pridelovanja žganja, ničesar na določbah pogodbe, škodo ima le žganjar. On ima torej lahko od pogodbe le škodo, nikdar pa koristi. Res ni nemogoče, da finančna straža pri določitvi množine snovi za pridelovanje žganja ne postopa ravno preostro ali se da moliti, lahko je pa tudi, da se po sklepu pogodbe množina snovi precej zmanjša, katera slučajna okoliščina na pogoditveni povprečnini ničesar ne izpremeni (par. 8, št. 7 izvršilnega predpisa).

Temu nasprotno pa žganjar s pogoditveno povprečnino čisto nič ali pa le zelo malo zgubi. On naznani čas za kuho žganja na toliko ur, kolikor jih za predelovanje pripravljenih snovi po svoji izkušnji rabi. Po prvih 24 urah se istemu čas za kuho žganja po potrebi podaljša; neizkoriščeno nadplačilo more znati tukaj le nekaj vinarjev. Ako je žganjar vajen, če ima snovi za žganje že pri roki, pomočnike, ki mu pomagajo pri izpraznjenju in napolnjenju meha in še zraven bukova drva, potem ne napolni meha v 24 urah tri- ali štirikrat (par. 38 postavke glede davka na žganje), temveč šest do osemkrat, to se pravi, tri do štiri polnitve se sploh ne obdačijo, to je prednost, ki se jo doseže z marljivostjo in spretnostjo, ki se pa pri pogodbi ne da doseči.

Vprašamo:

„Je-li Njegova ekscelencia voljna v zadevi izvrševanja predpisov glede davka na žganje v zmislu izvajanja resničnih razmer v obeh interpelacijah znova poizvedovati in z ozirom na to, da je plačevanje davka na žganje po pogodbi na Spodnjem Štajerskem nemogoče, v zmislu našega vprašanja z dne 16. marca 1910, priloga 1042-I (33. seja XX. zasedanja), dati potrebne ukaze oblastim finančne uprave?“

Je-li Njegova ekscelencia voljna, dokončane želje spodnještajerskih žganjarjev upoštevajoče urediti te zadeve vsa pri okrajnem finančnem ravateljstvu v Mariboru tekoča dohodarstvena kazenska postopanja glede davka prostega pridelovanja žganja, posebno terjanja naloženih denarnih kazni in pozneje predpisanega davka od izdelka ustaviti?“

Je-li Njegova ekscelencia voljna, z ozirom na razburjenje ljudstva radi preostrega postopanja finančne uprave nam dati pomirjajoča pojasnila?“

Dunaj, dne 14. junija 1910.

Dr. Benkovič in tovariši.

Slovenska Straža.

V pomoč našim zatiranim bratom ob jezikovnih mejah se je ustanovilo obrambno društvo „Slovenska Straža“. Da bo lažje izvrševala svoje delo, ima pravico, ustanovljati podružnice. Zadnje nedeljo, dne 10. t. m. se je ustanovilo po vsem Slovenskem 161 podružnic, kar dokazuje veliko zanimanje in navdušenje slovenskega ljudstva za to društvo. V Ljubljani je govoril na ogromno obiskanem shodu naš štajerski poslanec dr. Korošec. Po Štajerskem so po večini naši požrtvovalni društveni voditelji prevzeli govorniške naloge. O mnogih shodih so nam došla poročila, katera tukaj-le priobčujemo.

Sv. Križ pri Mariboru. Dan 10. julija je bil tudi za našo župnijo ob skrajni slovensko-nemški meji kaj lep praznik. Vršila se je prav slovesna ustanovitve podružnice „Slovenske Straže“. Že na predvečer je odmevalo daleč na okrog mogočno streljanje topov, in dva lepa umetno izdelana kresa sta s svojim žarom naznanjala pomenljivi prihodnji dan. Sicer pa je gorelo tudi več drugih kresov. V nedeljo je imel domači g. župnik praznovanju spomina slovanskih apostolov primerno pridigo in slovesno sv. mašo, po kateri se je zbralo lepo število križanskih župljanov v hiši Jožefa Maček, kjer se je na odru bralnega društva vršila kratka, a ginja slavnost v čast sv. Cirila in Metoda. Dve mladenki in dva mladeniča so nam krasno deklamirali: „Sveta brata Ciril in Metod na Slovenskem“; potem je mladenka Julija Čepe v dovršenem govoru opisala tri poglobitve zasluge svetih apostolskih bratov Cirila in Metoda za slovenski narod. „Nato je domači g. župnik na kratko razložil pomen „Slovenske Straže“, zlasti za naše obmejne kraje, na kar je 55 udov takoj pristopilo k tukajšnji podružnici „Slovenske Straže“, ki se je nato osnovala. To število se bo pa sčasoma še pomnožilo. Veselico v prid „Slovenski Straži“ pa je tukajšnje bralno društvo priredilo že na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, ki je vrgla čistega dobička 24 K 10 vin. Sedaj pa rasti in procvitaj „Slovenska Straža“ in njene podružnice!

Vurberg. Soba gospodarskega izobraževalnega društva je bila v nedeljo natlačena polna. Ljudstvu se je pojasnil v dveh govorih pomen „Slovenske Straže“ ter Slovincem sovražno delovanje „Südmärke“ in „Schulvereine“. Nato so domači pevci zapeli nekaj prav ljubkih pesmic. Fantje I. Rašl, Fr. Domiter in J. Sužnik so nabrali za „Slovensko Stražo“ 20 kron. Podružnica se pozneje ustanovi ali pa se priključimo ptujski podružnici.

Studenice pri Poličanah. Tukaj se je v nedeljo, dne 10. t. m. po večernicah ustanovila podružnica „Slovenske Straže“. Slavnostni govor je imel domači g. župnik, ki nam je že jutraj pri službi božji razložil življenje in delovanje sv. Cirila in Metoda na slovanski zemlji za sveto vero in slovenski narodni jezik. Popoldne nam je pa tudi na zemljevidu pokazal kraje, koder sta hodila. Govoril je tudi en mož, štirje mladeniči in pet deklet. Udeležba je bila obilna.

Ljutomer. Prav zabaven večer smo imeli dne 10. julija. Bralno društvo je priredilo dve igri. Ponašala se je igra: „Nežka z Bleda“. Vsa čast vrlim dekletom iz Murskega polja, dobro so rešile svoje vloge. Bile so vse šele drugič na odru, in vendar so dosegle izvrstne uspehe. Mladeniči so igrali za kmeta prav poučljivo igro: „Dva prepirljiva soseda, ali boljša kratka sprava kot dolga pravda, ter so želi obilo priznanja. — Mladeniči, mladenke, pristopajte k podružnici „Slovenske Straže“, ki se je ustanovila dne 10. julija. Vsi na stražo za sv. vero in slovenski narod!

Kapela pri Radgoni. Dne 10. t. m. smo imeli z dovoljenjem c. kr. okrajnega glavarstva ljutomerskega zborovanja podružnice „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Izvolil se je odbor sledečih gg.: Josip Čirič, načelnik; Lovro Divjak, tajnik; davorin Meško, blagajnik; Vlad. Cepuder, odbornik. Agitacija je bila lahka, ker ni bilo protagitacije. Udnine se je nabralo približno 50 K v kratkem času in upamo še več, ker se nabira pridno. Nekateri udje so darovali po več kron, za kar se jim na tem mestu izreka srčna zahvala. — Odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. 10. julija t. l. se je ustanovila tukaj podružnica „Slovenske Straže“. Svoj pristop je prijavilo 77 navdušenih in zavednih mladeničev in mladenk, med njimi 57 rednih in 20 podpornih članov oziroma članic; zares častno znamenje, da naša mladina umeva velevažen pomen „Slovenske Straže“ in da biva v nje srecu požrtvovalna ljubezen do zatiranih bratov na slovanski meji. Na ustanovnem shodu se je nabralo 300 K, ki se odpošljejo „Slovenski Straži“. — V podružnični odbor so bili izvoljeni: Janez Golnar kot načelnik; Franc Hole kot načelnika namestnik; Trezika Nemec kot tajnica; Micika Vršič kot blagajnica; Playec Alojz kot odbornik. Sedaj pa mladeniči in dekleta! Nabirajte še novih članov in vsak: Junaka se pokaži v delu pri „Slovenski Straži“!

Sv. Peter v Sav. dol. Ustanovni shod podružnice „Slovenske Straže“ se je vršil sijajno. Nad 200 cerkvi in slovenski zvesto vdanih Sempetranov je po poučnem govoru župnika dr. Jančiča vsikliknilo: „Pogumno na mejo pomoči nesimo, naš narod otmimo.“ Zasluge slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda za Slovence sta proslavljala z navdušenjem in krepko besedo spretni voditelj naših Orlov, bivši dragonski četovodja, Karol Ušen in brat Ivan Dimec, v obliki pesmice pa je sveta blagovestnika slavila M. Partelj. Zaupniki so začeli takoj po shodu v posameznih vaseh zbirati prispevke. Junaški mladenič Alojz Voh je prinesel prvi v blagajno lepo svoto, ki jo je pri zavednih Podložanih nabral. Druge vasi še sledijo. Nedelja nam je zopet pokazala, da bivajo v sredi Savinjske doline Slovinci, ki so vneti ne le za čast božjo, temveč tudi za slavo slovanske domovine.

Dramlje. Slovesno in z navdušenjem smo ustanovili podružnico „Slovenske Straže“. Pristopilo je 45 udov.

Brežice. Podružnica „Slovenske Straže“ se je na Ciril Metodovo slovesno ustanovila. Domačinov je pristopilo že lepo število, mož, žen in mladine. Zdaj pa na delo, da kmalu ne bo ene hiše v župniji, ki ne

bi bila častno zastopana v podružnici. Zopet vabimo tudi sosede iz onih župnij, kjer zdaj še nimajo lastnih podružnic, naj se nam pridružijo! — Vsi na stražo!

Rajhenburg. Tudi naši zavedni možje so zgrabili v žilave roke orožje „Slovenske Straže“ ter si prisegli, da hočejo do zadnjega braniti svoje ogrožene brate. Hvala izvrstnemu govorniku dr. Hohnjeu, ki je položil v srca svojih poslušalcev temelj neustrašenega, vstrajnega delovanja. — Pristopilo je do 30 članov, ki bodo razširjali obrambno misel med zavednimi tovariši.

Politični ogled.

— **Bienertova** posvetovanja. Ministrski predsednik Bienert se je v petek posvetoval z voditelji nemških svobodnomiselnih strank o položaju. Bili so vsi obupani, da se jim ni posrečilo streti slovenske obstrukcije. Bienert je voditelje zagotovil, da ne bo spremenil vladnega sistema in da tudi ne misli vladati s par. 14. Skušal bo spraviti v večino nove stranke, a političnih in narodnih ugodnosti ne bo dal nobenih. Jeseni bo zbornica nadaljevala, kjer je zdaj prekinila posvetovanja. Če jeseni nikakor ne bo šlo naprej, namerava Bienert razpustiti državni zbor. Obenem je Bienert povedal, da skliče septembra državne zbornice, državni zbor pa novembra.

— **Socialnozavarovalni** odsek kljub državno-zbornskim počitnicam pridno zboruje naprej. V petek je sklenil pododsek na dr. Krekov predlog, da bodo smeje bolniške blagajne ustanovljati lastne lekarne. Tudi je odsek razpravljal o organizaciji okrajnih bolniških blagajn.

— **Na Ogrskem** je vladna stranka sestavila načrt svojega delovanja v sedanjem zasedanju. Vlada povdarja, da je liberalna. Glede volilne pravice izjavlja stranka, da je za tako razširjenje volilne pravice, s katero se zagotovi velik upliv na razvoj političnega življenja inteligenci in madžarski narodnosti. Torej vladali bodo še nadalje uradniki, židje in bogataši, nemadžarske narodnosti bodo pa še dalje zatirali.

— **57. nemški katoliški shod** se bo otvoril dne 21. avgusta v Augsburgu ob 2. uri popoldne s slavnostnim sprevedom in zborovanjem. Doslej se je oglasilo k sprevedu 493 društev, in sicer 181 delavskih, 101 rokodelskih pomočnikov, 75 moških društev, 74 dijaških, 38 vajenskih in mladinskih, kakor tudi 24 marijanskih kongregacij. Priglasenih je 18.000 mož, 417 zastav in 45 godb. Mnogo korporacij pa se še ni oglasilo.

— **Grška** in **Turčija.** Turki so pričeli grško blago in sploh vse grške trgovce bojkotirati. V pomorskih lukah se blago ne sme izkrcavati, ki bi prišlo na grških ladjah. Pred grškimi trgovinami pazijo na vsakega, ki bi šel notri. To je vzbudilo med Grki veliko ogorčenje. Na meji so se ustanovile vstase čete, ki vpadajo na Turško ter tam vse pokončajo, kar jim pride v roke. — Turški vojni minister je dal III. vojnemu zboru povelje, da takoj prekorači mejo, če se opazi med grškimi ustaši uniformirane ljudi. Misli se, da gotovo izbruhne vojska.

Mala politična naznanila.

Dne 8. julija: Socialno-politični odsek državnega zbora je sklenil, da zboruje v odseku, deloma v pododseku cel mesec julij ter je to večeraj naznanil ministrskemu predsedniku Bienertu. — V Carigradu so odkrili tajno družbo, katere namen je bil, pomoriti ministre in druge turške državnike in tako napraviti konec mladoturškemu sistemu. Policija je zaplenila važne listine in mnogo oseb zaprla. — Krečanska opozicija je dovolila večini zbornice, naj izjavi velevlastim, da so mohamedanski zastopniki pripuščeni k narodni skupščini. Opozicija je izjavila, da bo pomagala vladi, napraviti zopet red.

Dne 9. julija: Japonci so svojo armado v Koreji znatno pomnožili. Korejski parlament je sprejel resolucijo, ki ugovarja proti priklonjenju Koreje Japonski. — V Belgradu so se pričela zopet pogajanja glede trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko. — Na Balkanu je nastal razpor med Grško in Rumunijo, ker so Grki neko rumunsko ladjo v pristanišču na Grškem napadli. Grki nočejo dati zadoščenja. — Na Španskem se nadaljuje boj liberalcev za brezversko solo.

Dne 10. julija: Prestolonaslednik Franc Ferdinand pride jeseni v Budimpešto in ostane tam dalje časa. Stopil bo tudi v stik z vodilnimi političnimi in družabnimi krogi. — Ogrska zbornica gre takoj, ko reši zdaj predložene ji zakone, koncem tega meseca na počitnice, snide se pa zopet sredi septembra. Delegacije se snidejo šele novembra na Dunaju. — Italijanski parlament je sprejel novi šolski zakon, s katerim se ljudsko šolstvo podpravi. — Iz Rusije poročajo, da namerava vlada odločno nastopiti proti naraščajočemu pangermanizmu v baltičskih pokrajinah. V zvezi s tem je vlada izgnala iz žitomerskega okraja v guberniji Vilna 30 nemških družin, ker si niso hotele preskrbeti ruskega državljanstva, kakor predpisuje zakon.

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža.

Čenjenim naročnikom naznanjamo, da se bode tistim, ki dozdej še niso plačali naročnine, z današnjo številko list ustavil. Kdor torej noče, da se mu pošiljanje lista prekine, naj blagovoli prej ko mogoče naročnino doposlafi.

Uprav. Slov. Gospodarja.

Razne novice.

* **Iz finančne službe.** Colninsko skušnjo v Inomestu je napravil s prav dobrim uspehom c. kr. finančni nadpaz. g. Jože Lužar iz Maribora. — Za stalnega finančnega nadpaznika je imenovan začasni nadpaznik g. Jakob Kaiser v Ptuj. — Premošeni so: gg. nadpaznika Ignac Horvat iz Celja v Brežice, Ivan Dreu iz Brežice v Smarje, paznika Franjo Drog iz Smarja v Brežice in Alojz Ermene iz Radgone v Ljutomer.

* **Iz železniške službe.** Na novo je sprejet uradniški aspirant Jožef Cugenus na postaji Rače-Fram. Premošeni so: Avgust Neumann, asistent, iz Pragerskega v Bruck ob Muri; Franc Sobotka, asistent, iz Hrastnika v Celje; Rudolf Šegula, asistent, iz Litije v Hrastnik; Rudolf Kotnik, asistent, iz Rač v Trient; Rudolf Robenhaupt, adjunkt, iz Maribora (gl. kolodvor) v Ptuj.

Iz šole. Za nadučitelja na deški šoli v Celju je imenovan nadučitelj v Ormožu Franc Ceder; na deški šoli v Celju Benedikt Groller. Za definitivne učitelje, oziroma učieljice, so imenovani: Roman Köle na deški ljudski šoli štev. III v Mariboru; na ljudski šoli v Marenbergu Jožefa Germuth; na deški šoli v Mariboru III Marija Liebisch; na meščanski šoli v Mariboru Angela Sobotka.

* **Cesarjeva osemdesetletnica.** Kakor se poroča, bo cesar razdelil ob svojem 80. rojstnem dnevu okoli 400 redov, toda samo zaslužnim osebam na polju dobrodelnosti.

Ljubljanski škof dr. Jeglič je pristopil z 200 K kot ustanovnik k „Slovenski Straži“. Ta domoljubni čin slovenskega vladike naj vzbudi vse dobro misleče rojake Slovence, da pridno posnemajo z obilnimi darovi za S. S. tega odličnega slovenskega rodoljuba.

Poslanec Pišek je precej hudo obolel in mora ležati. Marljivemu in priljubljenemu gospodu poslancu želimo skorajšnjega okrevanja, da bo zamogel nadalje sodelovati pri organizaciji kmečkega ljudstva na Spodnjem Stajerskem in skrbeti za njegov dobrobit.

* **Slovensko romanje** v sveto deželo. Slovenci priredijo letos skupno romanje v sveto deželo. Odhod bo dne 2. septembra t. l. Čas za vpisovanje se je sedaj podaljšal do 31. julija. Najvišje število romarjev je določeno na 536. Priglasilo se jih je že približno 400. Prostora je torej še za 136 romarjev. Pojasnila daje „odbor za slovensko romanje v sveto deželo“ v Ljubljani.

* **Liberalci** med seboj. Mladim liberalcem okoli „Narodnega Dnevnika“ ni prav, da je bil staroliberallec dr. Tavčar izvoljen v odbor Ciril-Methodove družbe. Nastala je vsled tega že prava časnikarska vojna med „Narodnim Dnevnikom“ in „Slovenskim Narodom“, ki Tavčarja zagovarja. Stajerski mladi liberalci so očitno nezadovoljni, ker so zgubili 30. državnozbornski volilni okraj in mislijo na lastno organizacijo.

* **Izprememba** v katoliškem časopisju. Tržaško katoliško tiskovno društvo se je domenilo z goriškim, da bo od 1. julija dalje nehala tržaška „Zarja“ izhajati, namesto nje pa dobe dosedanjí naročniki tega lista „Novi čas“ s prilogama „Naš kmečki dom“ in „društvenik“. Ta združitev je prvi korak k združitvi obeh krščansko-socialnih zvez. Tako bo katoliško slovensko časopisje med primorskimi Slovenci postalo trdnjše in enotnejše.

* **Osmi avstrijski vinarski shod** se vrši od 5. do 10. septembra t. l. na Dunaju. S tem shodom so združena ne le razna važna, avstrijsko vinarstvo zadevajoča strokovna posvetovanja in zborovanja, ampak tudi gotovo jako poučna mednarodna razstava vinarskih in kletarskih strojev, potrebnih in znanstvenih pripomočkov. Obenem so s shodom združeni razni izleti v velike dunajske kleti itd. Tega shoda se udeleži lahko vsakdo, ako se zglašil poprej pri avstrijskem državnem vinarskem društvu, oziroma pri njegovem poslovodstvu v Kremasu.

Koledar Slovenskega planinskega društva je izdal nadučitelj Fr. Kocbek. Cena 1 K.

* **Poletni dopusti** domobrancev bodo letos od 18. julija do 7. avgusta. Poveljniki čet pa pošljejo vojaške domove že lahko 16. julija.

Nakupovanje plemenskih kobil. Dne 15. septembra t. l. ob 8. uri popoldne bode v Ljutomeru komisija nakupila 15 plemenskih kobil, ki morajo biti stare 3½ do 7 let, krepke rasti, trdne podstave in pravilne, izdatne hoje ter najmanj 161 cm visoke. Rodu morajo biti kobile po žrebčarskih žrebcih angleške polukrvnosti, iztočne krvnosti ali lipicanskega plemena, in se mora o njih domnevati, da bodo dale ježne konje (remonte). Te kobile se bodo prodajnikom prepustile pod gotovimi pogoji in proti gotovim obveznostim. Tozadevni pogoji se poizvedo pri maribor-